

græserne, som de to ærede Talere ikke fandt heldige. Men naar jeg gaar videre, ved Siden af at se paa den Drøftelse, Sagen har faaet, baade i Kommissionen, og navnlig i Forhandlingerne paa det almindelige Sparekassensmøde i Aarhus i 1878, bliver man ængstelig med Hensyn til de Bestemmelser, som ere givne i Loven i al Almindelighed med Hensyn til Vedtægten; thi, mine Herrer! der er i Vedtægten et vidt Spillerum for Bestemmelser, der i høi Grad kunne trække Sparekasserne bort fra det Omraade, hvori de hidtil have bevæget sig. - Jeg vil ikke komme tilbage til at tale om dette ved det første Punkt, at Renten for Indlaan skulde være meget begrændset og ned sættes til 3 à 4 pSt. eller noget af den Art; det er heldigvis fjernet, og derved har man borttaget, om jeg maa bruge det Udtryk, det Døise, som før klæbede ved Loven, at den egentlig var møntet paa at svække Sparekassernes Virksomhed, som naturligvis da vilde komme til at gaa over paa Bankerne. Dette er jo borttaget noget ved de Bestemmelser, her findes; men der er endnu blevet saa mange Bestemmelser tilbage, som jeg synes, at det vil være vanskeligt at gaa ind paa, at jeg vil haabe, at hele Lovforslaget efter en nøiagtig Drøftelse saavidt mulig bringes endnu mere i Harmoni med det Liv, som vore Sparekasser nu have, end det i dette Øieblik er. Der er jo ganske vist ogsaa under den Historie, der knytter sig til vore Sparekasser og navnlig til Sparekasserne i den seneste Tid, fremkommet Forhold og Vanskeligheder, som kunde give Anledning til at ønske, at Sligt saavidt muligt fjernes. Hovedvanskelighederne, som vi i den seneste Tid have set, og som jo have bevæget sig stærkt gennem Samfundet, navnlig paa Landet, ere de pludselige Opstigelse af store, betydelige Midler. Det er jo egentlig fra enkelte Sparekassers Side, at Sligt er blevet nødvendigt paa Grund af Opstigelse, der ere indløbne til disse Sparekasser; men dette har gjort opmærksom paa, at der er Forhold, som kunne være overordentlig svækkende og navnlig trykkende for Eiendommenes Pris i Liden, hvor Alt i Forveien er trykket. Det er jo imidlertid Noget, som lærer Sparekasserebestyrelserne selv at være varfomme og forsigtige, og Mange have vist af de Erfaringer, man har haft, allerede taget en fornøden Lære. Det vil ikke være saa vanskeligt at undgaa slike Kalamiteter for Fremtiden, en forstandig Sparekasserebestyrelse, som søger at dække sig i denne Retning, vil være istand dertil, naar den paaser, navnlig f. Ex. at der ikke

gives Prioritetslaan, heller ikke paa første Prioritet, uden bestemte aarlige Afdrag. Sparekassensmidlerne ere bevægelige, og naar vi gennemgaa en Sparekassens Historie, ville vi finde denne stadige Stiften mere eller mindre. Se vi hen til Opstigelse og Indskudene, er der en stadig Bevægelse; men bliver en vis Part af de Beløb, der flyde ind i Sparekassen, slaaet fast som den Del, der skal udlaaes paa første Prioritet, saaledes at Laantagerne tro derved at sidde inde med Midler, der ikke vilde blive krævede tilbage, fører man let Folk ind i saare mislige Forhold. Jeg tror, at Sparekasserne ere langt bedre tjente med, at det bestemmes, at en vis Kvotabel af saadanne Laans Beløb aarlig skal afdrages, saa at man derved kunde undgaa den pludselige Opstigelse af store Midler. Dette ligger jo imidlertid indenfor Bestyrelsens Omraade, ligesom det er antydet i selve Lovforslaget; men jeg kan ikke negte, at $\frac{1}{4}$ pSt. i hver Termin forekommer mig at være temmelig lidt; jeg vilde anse $\frac{1}{2}$ pSt. for passende, og jeg hender en Sparekasse, hvor en saadan Ordning har vist sig overmaade nyttig, ja, jeg kunde anføre et Exempel paa, at alle Interessenter i en Sparekasse ere gaaede ind paa en Ordning i den Retning i Erfjendelse af, at de derved paa en Maade bleve sikrede mod pludselig Opstigelse af store Summer. Der er imidlertid een Side ved vore Sparekasser, der er af væsentlig Betydning for dem, der efter almindelig Skik og Brug have nær Anledning til at vente Understøttelse af dem, nemlig den store Mængde Menneſter, der enten trænge til Laan i det Smaa, eller til Laan paa Eiendommen foruden de Prioriteter, der allerede indstaa deri. Det er Laan, der som oftest ere Kautionslaan, eller falde ind under Laan mod haandsaaet Pant, saaledes som det ærede Medlem, der talte før mig, yttrede. Navnlig den første Slags Laan have stor Betydning for en Mængde Giere, der ifølge de gjældende Bestemmelser for Prioritetslaan vanskelig kunne faae disse forpge, og derfor ty til Sparekasserne, hvor de kunne faae Laan paa anden, tredje Prioritet, naar Forskrivningen ledsages af Kautionsforsikring, og naturligvis mod aarlige Afdrag. Saaledes som Alle, der have med Sparekassensmidler at gjøre, ville vide, ere disse Laan af meget stor Betydning for mange Brugere paa Landet; men dertil er aldeles ikke taget Hensyn i § 2. Naar man i det Hele gennemgaa de enkelte Paragrafer, kommer man paa forskjellige Steder til at støde paa Punkter, som jeg